

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

Masarykova cesta 16

1000 Ljubljana

gp.mizs@gov.si

Vlada Republike Slovenije

Gregorčičeva 25

1000 Ljubljana

gp.gs@gov.si

Ljubljana, 12. 1. 2021

ZADEVA: Odprto pismo Dijaške organizacije Slovenije Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport ter Vladi Republike Slovenije glede načrta sproščanja ukrepov

Spoštovani!

Vlada Republike Slovenije je na dopisni seji 18. oktobra 2020 na podlagi Zakona o nalezljivih boleznih sprejela Odlok o razglasitvi epidemije nalezljive bolezni COVID-19. V skladu s tem je sledilo splošno zaprtje vzgojno-izobraževalnih zavodov, pouk pa se je za dijake ponovno pričel izvajati na daljavo. Od razglasitve epidemije v marcu smo tako imeli dostop do fizičnega pouka v učilnicah le 7 tednov v začetku šolskega leta 2020/21. 8. januarja je bil javnosti predstavljen načrt sproščanja ukrepov ob pojenjanju pandemije COVID-19, ki stopi v veljavo 18. 1. 2021.

Načrt je razdeljen v pet faz (črno, rdečo, oranžno, rumeno in zeleno), od tega rdeča, oranžna in rumena faza stopijo v veljavo, ko bodo poleg kriterijev na državni ravni izpolnjeni tudi kriteriji na ravni posamezne statistične regije. Zaključni letniki srednjih šol se po tem načrtu torej vračajo v šolo v oranžni fazi, medtem ko se ostali razredi srednjih šol vračajo v šolske klopi šele v rumeni fazi.

Na Dijaški organizaciji Slovenije pozdravljamo vse sprejete načrte, ki natančno določajo sproščanje trenutnih vladnih ukrepov na vseh področjih, še posebej takih, ki zadevajo izobraževanja slovenskih srednješolcev. V preteklih mesecih smo namreč jasne načrte in bolj temeljite smernice na tem področju pogrešali. Na trenutke smo se udeleženci srednješolskega izobraževanja počutili, kot da to ni ena izmed prioritiet in tako v skladu s tem ni bilo jasnih načrtov nadaljevanja šolanja. Po zadnjem sprejetem načrtu naj bi se zaključni letniki srednjih šol vračali v izobraževalne ustanove, ko bo njihova regija v oranžni fazi, ostali srednješolci pa bi se v polni zasedbi vračali šele v rumeni fazi. Podpiramo izvedbo pouka po modelu C, seveda z vsemi ustreznimi varnostnimi ukrepi, saj se tako izognemo nenadzorovanem širjenju okužb. Dijaki se zavedamo resnosti situacije in zmožnosti zdravstvenih kapacitet ter pomembnosti delovanja ostalih panog, predvsem gospodarstva, a se nam zdi, da se izobraževanje trenutno ne ceni dovolj in da smo srednješolci ponovno na slabšem položaju.

Zato predlagamo, da se zaključni letniki srednjih šol v šolske klopi vračajo hkrati z vrtci in prvo triado osnovnih šol, torej že v rdeči fazi. Menimo, da je to nujno za kvaliteten zaključek srednješolskega izobraževanja in hkrati s tem kvalitetno pripravo na zaključne izpite. Dijaki zaključnih letnikov so bili namreč v procesu šolanja na daljavo najbolj prikrajšani kakovostnega pouka z vsem, kar ta prinaša (laboratorijske vaje, terenske vaje, ...). Ostali letniki srednjih šol naj se v skladu s tem vračajo v oranžni fazi, hkrati z osnovnošolci.

V načrtu je predvideno vračanje srednješolcev v šole ob doseganju tako nacionalnega merila kot tudi regijskega merila. Ta ukrep sicer pozdravljamo, saj menimo, da je v trenutni situaciji pomembno iskanje alternativne načine vračanja v šolo. Ob tem se nam poraja vprašanje oziroma skrb o neenakosti srednješolcev med posameznimi regijami glede na epidemiološko sliko. Trenutni načrt v praksi namreč pomeni, da so lahko dijaki neke regije v šolah veliko dlje kot dijaki drugih regij. Zavedati se moramo, da ob koncu šolskega leta dijaki zaključnih letnikov pišemo enake izpite, na katere pa bodo dijaki regij, ki bodo epidemiološko bolj stabilnih regij, bolje pripravljene zaradi daljšega in kakovostnejšega pouka v šoli. Glede na to, da model C uvaja pouk na časovnem obdobju 14 dni, to v praksi pomeni, da bo dijak, ki se izobražuje v regiji z ugodnejšo epidemiološko sliko, v enem mesecu deležen 14 dni več pouka v živo. Obdobje 14 dni je najdaljše obdobje, ki se nam zdi sprejemljivo. V kolikor se v ostalih regijah situacija v enomesečnem časovnem obdobju ne izboljša do te mere, da je povratak v šole možen znotraj predvidenega načrta sproščanja ukrepov, apeliramo na Vlado RS, da odpre vse srednješolske zavode v Sloveniji. Le tako se lahko izognemo postavljanju dijakov v neenak položaj in vsem zagotovimo enake zmožnosti izobraževalnega procesa.

Opozarjamo tudi na dijake, katerih izobraževanje močno sloni na praktičnem usposabljanju (poklicno izobraževanje, srednje glasbene šole in konservatoriji). Brez praktičnega pouka trenutno v družbo vzgajamo nove strokovnjake, ki ne bodo kompetentni na njihovih primarnih področjih. Praktičen pouk je ob prihodu v šolo možno izvajati ob ustreznih varnostnih pogojih in v manjših skupinah. Take vrste pouk bi se moral začeti izvajati čim prej, saj je ključen za pridobitev ustreznih kompetenc za izvajanje določenega poklica.

Vemo, da pouk na daljavo nikakor ni primerljiv s klasičnim poukom v klopeh, zaradi česar je hitro vračanje v šolo ključnega pomena. Ne zgolj zaradi slabše kvalitete in dostopnosti izobraževanja na daljavo, ampak tudi zaradi enakih možnosti. Vračanje v šolo bo za vse slovenske srednješolce pomenilo večjo enakopravnost in boljšo sodelovanje pri pouku, hkrati pa bo imelo tudi pozitiven vpliv na njihov občutek stabilnosti ter na duševno zdravje, katerega pomembnost smo v zadnjem času zanemarili.

Upamo, da bomo lahko preko uspešnega sodelovanja zagotovili, da se dijaki ponovno vrnemo v šolo in nemoteno nadaljujemo s procesom izobraževanja, ki je bil v preteklih mesecih okrnjen.

Dijaška organizacija Slovenije

Maja Kalin, l.r.

predsednica